

Bryssel den 28.11.2014
COM(2014) 905 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET,
EUROPEISKA CENTRALBANKEN, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

**Bedömning av den ekonomiska styrningen
Rapport om tillämpningen av förordningarna (EU) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011,
1176/2011, 1177/2011, 472/2013 och 473/2013¹**

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1175/2011 av den 16 november 2011 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1466/97 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser. Rådets förordning (EU) nr 1177/2011 av den 8 november 2011 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott. Förordning 472/2013 av Europaparlamentet och rådet av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 av den 21 maj 2013 om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigering av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet. En del av sexpacken, rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgetramverk, omfattas inte av denna bedömning. Den följer en separat tidsplan med frist för bedömning senast den 14 december 2018.

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, RÅDET,
EUROPEISKA CENTRALBANKEN, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH
SOCIALA KOMMITTÉN OCH REGIONKOMMITTÉN**

**Bedömning av den ekonomiska styrningen
Rapport om tillämpningen av förordningarna (EU) nr 1173/2011, 1174/2011, 1175/2011,
1176/2011, 1177/2011, 472/2013 och 473/2013¹**

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1173/2011 av den 16 november 2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1174/2011 av den 16 november 2011 om verkställighetsåtgärder för att korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1175/2011 av den 16 november 2011 om ändring av rådets förordning (EG) nr 1466/97 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1176/2011 av den 16 november 2011 om förebyggande och korrigering av makroekonomiska obalanser. Rådets förordning (EU) nr 1177/2011 av den 8 november 2011 om ändring av förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott. Förordning 472/2013 av Europaparlamentet och rådet av den 21 maj 2013 om förstärkning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater i euroområdet som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 473/2013 av den 21 maj 2013 om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigering av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet. En del av sexpacken, rådets direktiv 2011/85/EU av den 8 november 2011 om krav på medlemsstaternas budgettramverk, omfattas inte av denna bedömning. Den följer en separat tidsplan med frist för bedömning senast den 14 december 2018.

1. INLEDNING

Som svar på de brister i systemet för den ekonomiska styrningen som blivit tydliga till följd av krisen har EU vidtagit flera åtgärder för att stärka den ekonomiska styrningen och skapa mer samstämmighet, ekonomisk tillväxt och sysselsättning. En central del av detta arbete har varit de lagstiftningspaket som benämns sexpacken och tvåpacken. De sju förordningarna i dessa paket är föremål för denna bedömning². För en av dessa, förordning 472/2013, offentliggjordes en första bedömning redan i februari 2014³. Syftet med lagstiftningen är att närmare samordna den ekonomiska politiken genom att stärka övervakningen av de offentliga finanserna inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten, införa ett nytt förfarande vad gäller makroekonomiska obalanser, inrätta en ram för hur länder som har problem med den finansiella stabiliteten ska hanteras och kodifiera lagstiftningen om en integrerad ekonomisk övervakning och övervakning av de offentliga finanserna.

Den huvudfråga som behandlas i denna bedömning är i vilken omfattning de nya regler som införts i samband med sexpacken och tvåpacken har varit effektiva när det gäller att uppnå sina mål, och i vilken grad de har bidragit till framstegen med att säkerställa en närmare samordning av den ekonomiska politiken och en varaktig konvergens mellan medlemsstaternas ekonomiska resultat, samtidigt som de har kunnat säkra en hög nivå av öppenhet, trovärdighet och demokratiskt ansvarstagande.

Med tanke på att förordningarna trädde i kraft så sent som i slutet av 2011 vad gäller sexpacken och mitten av 2013 vad gäller tvåpacken är erfarenheterna av deras tillämpning små och möjligheten att dra slutsatser om deras effektivitet är således ganska begränsad. Dessutom har den korta period då förordningarna varit i kraft även präglats av en djup ekonomisk kris. Reglerna är därmed inte prövade under normala ekonomiska förhållanden.

2. FÖRORDNINGARNAS EFFEKTIVITET

I följande avsnitt undersöks hur effektiv var och en av förordningarna har varit när det gäller att uppnå sina mål, uppdelat i olika ämnen för de olika delarna av lagstiftningen om den nya ekonomiska styrningen.

2.1. Budgetövervakning

Mål

Den finansiella och ekonomiska krisen och den ökade nivån på underskott och skuldsättning inom EU har krävt en djupgående reform av stabilitets- och tillväxtpakten⁴, både vad avser

---

² De olika förordningarna föreskriver att en bedömning ska genomföras senast den 14 december 2014.

³ COM(2014) 61 final av den 6 februari 2014.

⁴ Stabilitets- och tillväxtpakten inrättades ursprungligen 1997 för att underlätta samordningen av skattepolitiken mellan medlemsstaterna i syfte att förhindra att en ohållbar finanspolitik skulle kunna undergräva den gemensamma penningpolitiken som är inriktad på prisstabilitet. Pakten består av två delar. Den förebyggande delen syftar till att säkerställa den underliggande styrkan i medlemsstaternas offentliga finanser för att skapa makroekonomisk stabilitet och finanspolitiskt utrymme att hantera ekonomiska chocker som kan uppstå. Det

den förebyggande och den korrigerande delen⁵. De två viktigaste målen med reformerna i sexpacken och tvåpacken när det gäller budgetövervakning var 1) en förstärkt och fördjupad budgetövervakning genom bättre samstämmighet och integration, bland annat genom en intensifierad sanktionsmekanism, och 2) en kompletterande övervakning av medlemsstaterna i euroområdet för att säkerställa att alltför stora underskott korrigeras och att EU:s politik integreras på lämpligt sätt i utarbetningen av de nationella budgetarna.

I synnerhet den *förebyggande delen* har skärpts och gjorts mer bindande. I sexpacken fastställdes begreppet om en betydande avvikelse från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan för att uppnå detta mål. Om en sådan avvikelse inte korrigeras i tillräcklig grad kan det så småningom leda till ekonomiska sanktioner mot en medlemsstat i euroområdet. Kraven för anpassningsbanan har utformats för att ta hänsyn till riskerna i fråga om hållbarhet och det allmänna ekonomiska läget. Utgiftsriktmärket infördes för att ge tydligare och mer operativ vägledning till medlemsstaterna. Det ökade deltagandet i och genomförandet av den förebyggande delen återspeglar vikten av en försiktig finanspolitik under goda ekonomiska tider.

Den *korrigerande delen* uppgraderades genom att fördragets skuldkriterium genomfördes i praktiken. Sanktionerna mot de länder i euroområdet som inte uppfyller rekommendationerna inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott intensifierades. Nya bestämmelser om målen för det nominella och strukturella underskottet under den tid förfarandet vid alltför stora underskott pågår infördes också. Stabilitets- och tillväxtpakten har som helhet gjorts mer flexibel genom att man infört möjligheten till anpassning av takten för budgetkonsolidering i både den förebyggande och korrigerande delen när detta är motiverat.

Med tvåpacken infördes ytterligare kontroll- och övervakningsförfaranden i euroländerna eftersom man insåg vilka potentiella konsekvenser som spridningseffekterna mellan länderna kan ha. Det inrättades ett system med gradvis övervakning av rådet och kommissionen som ska säkerställa en snabb och hållbar korrigerande av alltför stora underskott och göra det möjligt att tidigt upptäcka risken att en medlemsstat inte följer paktens bestämmelser. Systemet omfattar en analys av euroländernas utkast till budgetplaner varje höst och möjlighet för kommissionen att tillhandahålla oberoende rekommendationer till medlemsstater med alltför stora underskott. Det innehåller också krav på att dessa länder ska lägga fram ekonomiska partnerskapsprogram som beskriver de finanspolitiska strukturreformer som genomförs för att säkerställa en effektiv och varaktig korrigerande av dessa brister.

---

viktigaste kravet är att medlemsstaterna uppnår och bibehåller ett medelfristigt mål, ett landsspecifikt finanspolitiskt referensvärde uttryckt i strukturella termer (dvs. konjunkturrensat och exklusive engångsåtgärder och andra tillfälliga åtgärder). Syftet med den korrigerande delen, förfarandet vid alltför stora underskott, är att rätta till stora fel i budgetpolitiken. Detta baseras på tröskelvärdena för underskott och skuldsättning på 3 % respektive 60 % av BNP.

⁵ I bilaga 1.1 sammanfattas de förändringar i stabilitets- och tillväxtpakten som infördes med sexpacken och tvåpacken.

Som ett komplement till ovanstående grundande sig tvåpacken även på sexpackens direktiv om budgetramverk och införde ytterligare inslag som stärker de finanspolitiska ramarna i euroländerna, närmare bestämt en starkare betoning på medelfristig planering, bättre samordnad och öppnare budgetprocess, förfaranden för att främja användningen av neutrala makroekonomiska prognoser för budgetplanering och oberoende övervakning av efterlevnaden av de finanspolitiska reglerna på nationell nivå.

Bedömning

Generellt sett har det nya regelverket stärkt budgetövervakningen och fungerat som vägledning för medlemsstaterna i deras strävan att konsolidera de offentliga finanserna under svåra ekonomiska förhållanden. EU:s nya finanspolitiska regler har endast varit i kraft en förhållandevis kort tidsperiod och det är därför svårt att skilja deras specifika bidrag från andra faktorer som påverkat de politiska åtgärderna, men de första erfarenheterna tyder på att de faktiskt har haft betydelse. Överlag har det gjorts framsteg när det gäller budgetkonsolidering. Det genomsnittliga budgetunderskottet i EU-28 minskade från 4,5 % av BNP 2011 till omkring 3 % av BNP under 2014.

De resultat som hittills uppnåtts inom den nya *förebyggande delen* är uppmuntrande. De flesta berörda medlemsstater har nått eller gjort tillräckliga framsteg mot de medelfristiga målen (se bilaga 1.2). Några betydande avvikelser har ännu inte påvisats. När det ekonomiska läget förbättras kommer det emellertid att bli möjligt att få en ännu bättre förståelse av hur verkningfull stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del har varit, särskilt när det gäller riktmärket för utgifter.

Inom ramen för den *korrigering delen* har det gjorts betydande insatser för att på ett hållbart sätt korrigera alltför stora underskott sedan sexpacken trädde i kraft i december 2011. Vid den tidpunkten var 23 av 27 medlemsstater föremål för förfarandet vid alltför stora underskott (se bilaga 1.3). I slutet av augusti 2014 hade detta antal minskat till 11 av 28. Erfarenheterna av *riktmärket för skuld* är mycket begränsade, inte minst på grund av övergångsperioden innan de nya reglerna om riktmärket trädde i kraft helt och hållet. Tillämpningen av skuldriteriet har dock lett till ökad medvetenhet om hur skulder påverkar den finanspolitiska stabiliteten och har utgjort ett extra incitament för att få ner skulderna till en hållbar nivå. De mellanliggande *nominella och strukturella underskottsmålen* i förfarandet vid alltför stora underskott har möjliggjort exaktare och tydligare politiska riktlinjer och övervakning. Detta mildrade de negativa incitamenten att senarelägga strukturanpassningen och gjorde det möjligt att ta hänsyn till osäkerheten kring det makroekonomiska scenario som låg till grund för rekommendationen. Möjligheten att anpassa befintliga rekommendationer har använts när det varit motiverat och har visat sig vara särskilt värdefullt när det gäller att ändra konsolideringsmålen under de instabila förhållanden som rått de senaste tio åren.

Eftersom de länder som inte följt stabilitets- och tillväxtpaktens regler *inte har fått några sanktioner* kan man inte helt och hållet avgöra huruvida målet att förstärka budgetövervakningen i euroområdet faktiskt har nåtts. Det kan dock konstateras att de

ytterligare element som infördes i budgetövervakningen av medlemsstaterna i euroområdet genom tvåpacken generellt sett verkar ha satt större press på dem att korrigera alltför stora underskott. Möjligheten för kommissionen att utfärda *självständiga rekommendationer* har varit ett viktigt nytt inslag i övervakningen av medlemsstater med alltför stora underskott, eftersom det innebär att dessa länder kan få vägledning på ett tidigare stadium. Det innebär också att det blir lättare att upptäcka risker och att medlemsstaterna kan beakta dem och vidta säkerhetsåtgärder. Med *programmen för ekonomiskt partnerskap* kommer beslutsfattarna att få större förståelse för hur viktiga strukturreformer är för finanspolitisk hållbarhet. Huvudsyftet med programmen för ekonomiskt partnerskap måste vara att kartlägga både åtgärder som vidtagits och åtgärder som potentiellt kan bli nödvändiga för korrigering av underskottet på ett hållbart sätt.

Hösten 2013 gjordes en första öppen, jämförbar och oberoende bedömning av alla de utkast till budgetplaner som medlemsstaterna i euroområdet lagt fram, innan budgetarna antogs av de nationella parlamenten⁶. Det har alltså skett en märkbar förskjutning i den finanspolitiska övervakningen från efterhandsbedömning till förhandsvägledning. Målet att på lämpligt sätt integrera EU:s politiska rekommendationer i beredningen av den nationella budgeten blir därigenom lättare att uppfylla.

Att man genom tvåpacken strävat efter att stärka det finanspolitiska regelverket i medlemsstaterna i euroområdet har redan lett till konkreta förbättringar. Årsbudgetarna och den finanspolitiska planeringen på medellång sikt har blivit bättre både till innehållet och till kvaliteten. Budgetarbetet grundas nu allmänt på oberoende makroekonomiska prognoser. De nationella budgetförfarandena i euroområdet håller på att anpassas efter de gemensamma delmål som anges i tvåpacken. I hela euroområdet har ett antal organisationer inrättats eller fått förstärkning för att de i enlighet med nationell rätt ska kunna övervaka att de nationella finanspolitiska reglerna följs. Eftersom de flesta av dessa organ nyligen har införts, kommer deras oberoende, trovärdighet och effektivitet att visa sig först under de kommande åren.

Reglerna har gjort det möjligt att hitta en balans mellan hållbarhet och kraven på konjunkturmässig stabilisering, bl.a. genom att de finanspolitiska insatserna anpassats till ekonomiska villkor och risker för hållbarheten i den förebyggande delen och genom att tidsfristerna för korrigering av alltför stora underskott har förlängts i den korrigerande delen. Det finns en *allmän undantagsklausul* både i den förebyggande och i den korrigerande delen så att man kan hantera exceptionella situationer som utgör ett hot mot ekonomierna i euroområdet eller i hela EU.

2.2 Förfarandet vid makroekonomiska obalanser

Mål

---

⁶ En översikt över slutsatserna av arbetet finns i bilaga 1.5.

I förfarandet vid makroekonomiska obalanser⁷ har övervakningen av medlemsstaternas ekonomiska politik utvidgats så att den utöver budgetfrågor även gäller externa obalanser, konkurrenskraft, tillgångspriser samt interna och externa skulder. Målen för de två förordningarna om förfarandet vid makroekonomiska obalanser var att fastställa fungerande rutiner för att 1) upptäcka makroekonomiska obalanser, 2) förebygga och korrigera alltför stora makroekonomiska obalanser och 3) effektivt verkställa korrigeringar av alltför stora makroekonomiska obalanser i euroområdet.

Följande centrala verktyg infördes för att man skulle kunna uppnå målen:

Rapporten om förvarningsmekanismen är ett första verktyg för identifiering av de medlemsstater som behöver granskas mer ingående (fördjupad granskning) innan man kan dra slutsatser om huruvida det förekommer obalanser eller alltför stora obalanser. I rapporten fastställs också frågor som är av gemensamt intresse och som medlemsstaterna måste diskutera och samordna. Till hjälp för detta finns en resultattavla med indikatorer och en rad hjälpvariabler (bl.a. sociala indikatorer). I den *fördjupade granskningen* kartläggs utmaningar och möjliga åtgärder. Meningen är att detta ska utmynna i politiska rekommendationer och bidra till dialogen med EU-institutionerna och de relevanta medlemsstaterna. De analyser som kommissionen gör inför den fördjupade granskningen grundas på ett omfattande material. På grundval av bedömningen och slutsatserna från de fördjupade granskningarna vidtas eventuellt ytterligare åtgärder i förfarandet vid makroekonomiska obalanser, beroende på situationens allvar och på riskerna. I den *förebyggande delen* i förfarandet vid makroekonomiska obalanser – i fall en obalans konstateras – hör politiska rekommendationer som läggs fram som en del av kommissionens landsspecifika rekommendationer i slutet av den europeiska planeringsterminen. Ett *förfarande vid alltför stora obalanser* (den korrigerande delen i förfarandet) kan inledas för medlemsstater med alltför stora obalanser. Det innebär att de berörda medlemsstaterna ombeds fastställa en plan för korrigerande åtgärder, vars genomförande regelbundet följs upp. Ekonomiska sanktioner kan åläggas medlemsstaterna i euroområdet om deras planer för korrigerande åtgärder inte är ändamålsenliga med tanke på problemen eller om genomförandet visar sig vara bristfälligt.

Under 2013 förstärkte kommissionen den ekonomiska och monetära unionens sociala dimension genom att ta fram en resultattavla för centrala sysselsättningsindikatorer och sociala indikatorer. Antalet extra indikatorer som ligger till grund för den årliga rapporten om förvarningsmekanismen utökades också, t.ex. med arbetskraftsdeltagande, långtidsarbetslöshet, ungdomsarbetslöshet, fattigdomsrisk och risken för social utestängning. Genom att inbegripa sysselsättningsindikatorer och sociala indikatorer i förfarandet vid makroekonomiska obalanser får man en bättre bild av arbetsmarknaden och av den sociala utvecklingen och de sociala riskerna. Kommissionen kommer också att se till att arbetsmarknadens parter knyts närmare till arbetet inom den europeiska planeringsterminen.

Bedömning

---

⁷ Förordning (EU)nr 1174/2011 och förordning (EU) nr 1176/2011.

Även om syftet med *rapporten om förvarningsmekanismen och dess resultattavla* inte är att försöka göra en mekanistisk kartläggning av obalanser, har det visat sig att resultattavlan är användbar eftersom den ger en första bedömning av riskerna och av de åtgärder som vidtagits för att korrigera obalanser. Resultattavlan har även kunnat användas som medel för kommunikation och ansvarsskyldighet, t.ex. när man motiverar varför det är eller inte är nödvändigt att granska de makroekonomiska riskerna i en viss medlemsstat närmare. Resultattavlan är inte ett statistiskt instrument och flera ändringar har gjorts av kommissionen under de senaste tre åren, i samarbete med parlamentet och rådet. Även om det finns fördelar med att resultattavlans utformning hålls relativt stabil, måste dess variabler regelbundet ses över för att ta hänsyn inte bara till den ekonomiska utvecklingen och relaterade risker utan också till statistiska framsteg.

De *fördjupade granskningarna* har visat sig vara grundläggande i förfarandet vid makroekonomiska obalanser. Vid dessa granskningar har man sett på de största obalanserna i varje ekonomi och hur dessa kan påverka tillväxt, sysselsättning och finansiell stabilitet på medellång sikt. Under de första tre åren publicerade kommissionen 42 fördjupade granskningar för sammanlagt 18 medlemsstater (12 medlemsstater 2012, 14 medlemsstater 2013, 17 medlemsstater 2014)⁸. Detta beror på att de första omgångarna av förfarandet vid makroekonomiska obalanser ägde rum under en period med kriser och återhämtning, då obalanser konstaterades i flera medlemsstater (alltför stora obalanser i några medlemsstater), vilket krävde ingående, täta analyser. Det ökade antalet i) medlemsstater som blev föremål för fördjupade granskningar, ii) obalanser som konstaterats av kommissionen och iii) alltför stora obalanser innebär inte att de makroekonomiska riskerna i EU har ökat. De visar att förfarandet successivt har blivit etablerat och att dess räckvidd utvidgats så att man kan upptäcka en potentiellt skadlig utveckling innan den har en inverkan på ekonomin. Som svar på frågan om förfarandet har varit effektivt när det gäller att identifiera relevanta politiska frågor, om det har bidragit till lämpliga politiska rekommendationer och till övervakning av dessa och om det påverkat den politiska debatten i de enskilda medlemsstaterna och i EU som helhet, måste det framhållas att förfarandet vid makroekonomiska obalanser, tillsammans med andra inslag i den ekonomiska styrningen, har bidragit till samsyn bland medlemsstaterna både om egna och gemensamma politiska utmaningar och åtgärder. Genomförandet av relevanta politiska rekommendationer behöver dock förbättras och verktyg hittas som ger medlemsstaterna större incitament att anta och genomföra den politik som krävs.

Förfarandet vid alltför stora obalanser *har ännu inte genomförts*. Under 2013 och 2014 upptäckte kommissionen fem fall av alltför stora obalanser, men lade inte fram förslag om att rådet formellt skulle konstatera detta, vilket betydde att förfarandet inte inleddes. Båda åren ansåg kommissionen att de politiska strategier som de berörda regeringarna (Spanien och Slovenien 2013, och Italien, Kroatien och Slovenien 2014) beskrivit i sina nationella reformprogram och i stabilitetsprogrammen (eller konvergensprogrammen) var

---

⁸ Närmare uppgifter finns i bilaga 2.

ändamålsenliga med tanke på de problem som konstaterats i de fördjupade granskningarna. Kommissionen har emellertid i samtliga dessa fall utnyttjat den flexibilitet som förfarandet vid makroekonomiska obalanser medger och inlett en *nära övervakning av de politiska åtgärder som vidtagits*. Detta har bidragit till ett ökat grupptryck, gjort det möjligt att bedöma insatserna i realtid och främjat reformer i medlemsstaterna⁹.

2.3 Länder i euroområdet som har problem med sin finansiella stabilitet¹⁰

Mål

Huvudsyftet med den andra tvåpacksförordningen är att stärka kontrollen och övervakningen när det gäller medlemsstater som har eller hotas av allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet. Syftet är att skapa öppna, effektiva, rationella och förutsägbara förfaranden för medlemsstater som omfattas av förstärkt övervakning, makroekonomiska anpassningsprogram eller övervakning efter avslutat program. För euroländer som omfattas av ett anpassningsprogram avbryts genomförandet av förfaranden som annars skulle vara överlappande enligt förebyggande instrument, såsom den europeiska planeringsterminen, förfarandet vid makroekonomiska obalanser och den andra tvåpacksförordningen. Detta beror bland annat på att förfarandet vid makroekonomiska obalanser är förebyggande och inte ett verktyg för krishantering¹¹.

Bedömning

När förordningen trädde i kraft i maj 2013 fick euroländerna Grekland, Irland, Portugal och Cypern ekonomiskt stöd kopplat till ett makroekonomiskt anpassningsprogram. Cypern och Grekland, där programmen fortfarande pågår, har delvis kunnat återgå till marknaden tidigare än planerat. Spanien hade endast begärt ekonomiskt stöd för rekapitalisering av finansinstitut och omfattades inte av ett makroekonomiskt anpassningsprogram. Irland och Portugal har fullföljt det makroekonomiska anpassningsprogrammet och står nu under övervakning efter avslutat program. Spanien är också föremål för övervakning efter avslutat program sedan dess anpassningsprogram för finanssektorn avslutades i januari 2014. Alla tre länder har åter fått tillgång till statspappersmarknaden och räntorna är på en hållbar nivå. Sammantaget har stora framsteg gjorts när det gäller att minska budgetunderskotten i nuvarande och tidigare programländer och den offentliga skulden håller på att stabiliseras.

---

⁹ Kommissionen publicerade två rapporter om övervakningen av genomförandet av de politiska åtgärderna i Spanien och Slovenien hösten och vintern 2013–2014.

¹⁰ En formell översyn gjordes redan tidigare i år. Se COM(2014) 61 final.

¹¹ I slutet av programmet börjar medlemsstaten omfattas av förfarandena vid makroekonomiska obalanser. Den analys som görs vid den fördjupade granskningen avgör huruvida medlemsstaten bör omfattas av den förebyggande eller den korrigerande delen. Hittills har förfarandet för makroekonomiska obalanser fungerat smidigt ihop med anpassningsprogrammen. Den årliga cykeln för förfarandet vid makroekonomiska obalanser kan emellertid innebära att det kan gå ganska lång tid mellan den förstärkta övervakningen enligt ett program som kommer att löpa ut och övervakningen inom ramen för förfarandet vid alltför stora obalanser (ifall alltför stora obalanser fortfarande förekommer efter programmet). Detta uppvägs delvis av övervakningen efter avslutat program.

Erfarenheterna av dessa länder visar att de integrerade reglerna faktiskt ökar öppenheten, förutsägbarheten, de praktiska möjligheterna och effektiviteten när det gäller kontroll och övervakning av medlemsstater som har eller hotas av allvarliga finansiella svårigheter. Eftersom förordningen inte trädde i kraft förrän alla pågående och avslutade program hade påbörjats är bedömningen av effektiviteten inte nödvändigtvis fullständig. Många bestämmelser i förordningen är relevanta för den period då programmen utvecklas och förhandlas fram. I de befintliga programmen inföll dessa perioder innan förordningen trädde i kraft. Förordningens verkan kan följaktligen inte bedömas när det gäller dessa tidigare faser. Det är inte heller möjligt att bedöma förordningens verkan när det gäller förstärkt övervakning, eftersom ingen medlemsstat i euroområdet ännu har blivit föremål för sådan övervakning. Möjligheterna att bedöma hur effektiv övervakningen efter avslutat program är begränsas också av det faktum att Irland, Spanien och Portugal har stått under övervakning efter avslutat program i mindre än ett år. En grundlig bedömning av verkningarna är således endast möjlig när det gäller befintliga makroekonomiska anpassningsprogram. Med tanke på den ekonomiska utveckling som beskrivs ovan har de befintliga makroekonomiska anpassningsprogrammen uppnått målen i förordningen att snabbt återupprätta en sund och hållbar ekonomisk och finansiell situation och återfå tillgången till finansmarknaderna. Om de övriga bestämmelserna genomförs i framtiden föreskrivs det i förordningen bland annat att informationen till Europaparlamentet måste förbättras. Förordningen innehåller även ett antal krav i syfte att ta bättre hänsyn till de sociala konsekvenserna av program och bättre skydda viktiga politikområden som hälsovård och utbildning.

3. EKONOMISK KONVERGENS, UPPNÅENDET AV MÅLEN I UNIONENS STRATEGI FÖR TILLVÄXT OCH SYSSELSÄTTNING SAMT NÄRMARE SAMORDNING AV DEN EKONOMISKA POLITIKEN

Det är svårt att bedöma om det nya systemet för ekonomisk styrning har lett till varaktig konvergens, eftersom det gått alldeles för kort tid sedan den nya lagstiftningen infördes för att man ska kunna dra några meningfulla slutsatser. Erfarenheterna från förfarandet vid makroekonomiska obalanser är ett bra exempel på detta. Många obalanser i flöden, t.ex. bytesbalansunderskotten, har beaktats men detta är ännu inte fallet när det gäller stockar, t.ex. skulderna mot utlandet. Även om de makroekonomiska riskerna för många länder har minskat så har man alltså för kort erfarenhet av förfarandet vid makroekonomiska obalanser för att det ska gå att göra en ändamålsenlig bedömning av huruvida de politiska rekommendationer som förfarandet utmynnat i faktiskt har bidragit till att förbättra tillväxten, sysselsättningen och den finansiella stabiliteten. Det verkliga provet kommer att bli om verktyget kan förhindra att obalanser och risker uppstår under ekonomiskt goda tider.

Det nya styrsystemet garanterar dock en närmare samordning av politiken och bör därmed bidra till att främja konvergens när det gäller tillväxt och till att uppnå målen i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla¹². Genom att förhindra uppkomsten av stora makroekonomiska obalanser bör det nya styrsystemet dessutom minska de krafter som för

---

¹² En mer ingående analys av framstegen inom Europa 2020 finns i kommissionens meddelande *En genomgång av strategin Europa 2020 för smart, hållbar tillväxt för alla*, COM(2014) 130.

närvarande är den viktigaste orsaken till de stora cykliska skillnaderna mellan medlemsstaterna. De förordningar som ingår i sexpacken och i tvåpacken har avsevärt stärkt EU:s regler för styrning inom olika politikområden. I den europeiska planeringsterminen kombineras dessa olika verktyg i en övergripande ram för integrerad, mångsidig övervakning av ekonomin och budgetarna, och den rationalisering och förstärkning av den europeiska planeringsterminen 2015 som planeras i kommissionens årliga tillväxtöversikt för 2015 kommer att förbättra dess funktionssätt ytterligare¹³.

Förhållandena mellan de olika instrumenten för ekonomisk övervakning är komplicerade och begränsar insynen i beslutsfattandet, vilket i sin tur innebär utmaningar för genomförandet, för kommunikationen med berörda parter och allmänheten, och följaktligen för delaktigheten, den demokratiska legitimiteten och ansvarsskyldigheten. Att de nationella parlamenten deltar är avgörande för att ge medlemsstaternas åtgärder legitimitet. På EU-nivå har Europaparlamentet en nyckelroll, särskilt i de ”ekonomiska dialoger” där institutionella aktörer regelbundet har ställts till svars i de viktigaste frågorna som rör ekonomisk styrning.

4. SLUTSATS

Systemet för ekonomisk styrning har ändrats radikalt till följd av den finansiella och ekonomiska krisen. Lagstiftningen om styrningen har varit central för utvecklingen och har avsevärt stärkt det befintliga styrsystemet. Generellt sett har underskotten minskat och många länder omfattas inte längre av förfarandet vid alltför stora underskott. Obalanser håller också på att korrigeras. Tillväxten är dock fortfarande bräcklig och stora ekonomiska svårigheter kvarstår.

Eftersom det nya systemet för ekonomisk styrning bara varit i kraft en kort tid har man få erfarenheter av tillämpningen av det och flera av de särskilda instrumenten har ännu inte testats. Vidare har systemet hittills tillämpats i (efterdyningarna av) en allvarlig ekonomisk och finansiell kris, vilket gör det svårare att bedöma hur verkningsfullt systemet skulle vara under mer gynnsamma ekonomiska förhållanden. Verkan beror till stor del på att den förebyggande delen av systemet fungerar som den ska, vilket har ännu inte har satts på prov under mer gynnsamma ekonomiska förhållanden.

Denna översyn har visat att det finns styrkor, men även områden där man eventuellt kan göra förbättringar, t.ex. i fråga om insyn i politiska beslut och beslutens komplexitet samt deras inverkan på tillväxt, obalanser och konvergens. Kommissionen har för avsikt att ta upp dessa frågor till diskussion med Europaparlamentet och ministerrådet under de närmaste månaderna.

---

¹³ För ytterligare information se den årliga tillväxtöversikten 2015, COM(2014)906.

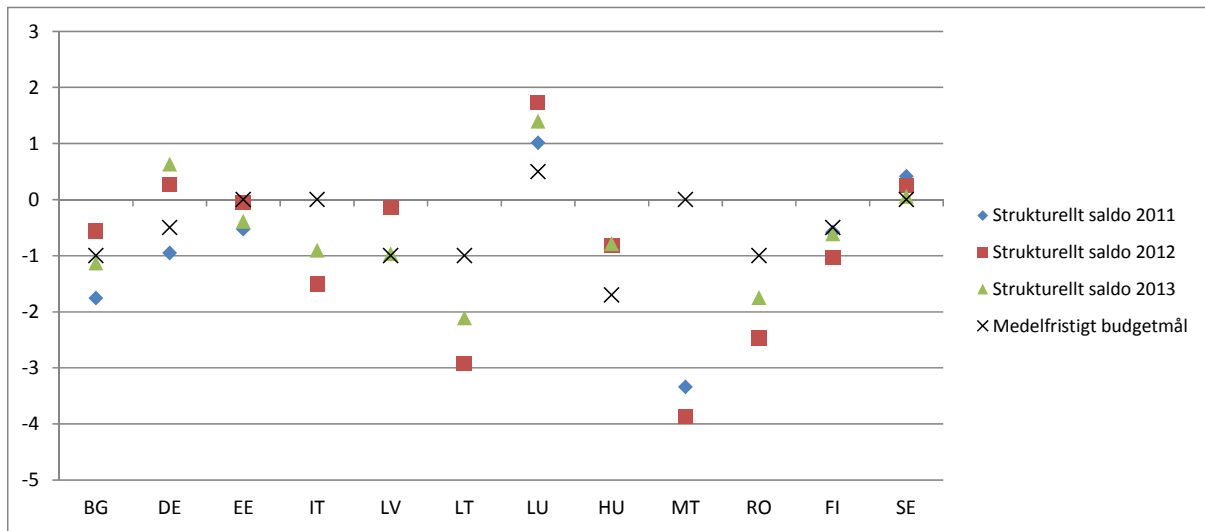
BILAGA 1: FINANSPOLITISK ÖVERVAKNING

1.1 Ändringar i den förebyggande och korrigerande delen av stabilitets- och tillväxtpakten från 2011 års reformer (i kursiv stil) inom ramen för befintliga krav

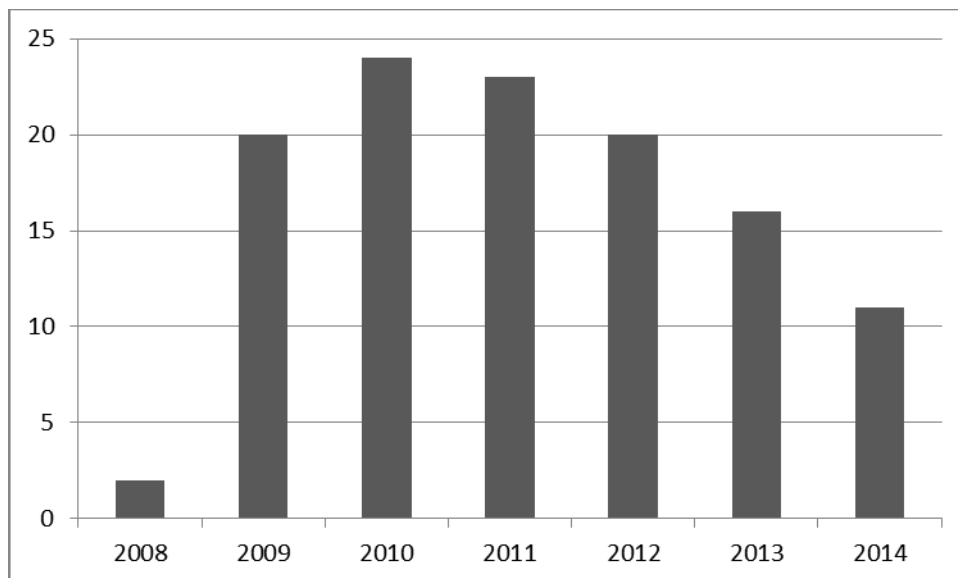
Mål	Precisering	Anpassningsbana	Verkställighetsåtgärder
Förebyggande del			
<p>Krav: nästan i balans eller överskott i de offentliga finanserna</p>	<p>Landsspecifikt medelfristigt budgetmål i strukturellt hänseende</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ge en säkerhetsmarginal till gränsvärdet på 3 % för underskott - Säkra snabba framsteg mot hållbara finanser - Medge budgetmässigt manöverutrymme <p>För euroområdet och ERM II-medlemsstater: gränsvärden på - 1 % av BNP</p> <p><i>Riktmarke för utgifter: utgifter exkl. diskretionära åtgärder får öka $\leq$ potentiell BNP-tillväxt på medellång sikt</i></p>	<p>0,5 % av BNP som riktmarke:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mer under goda tider - Mindre under sämre tider <p><i>> 0,5 % om skulden är över 60 % eller vid uttalade hållbarhetsrisker</i></p> <p>Tillfälliga avsteg från anpassningsbanan medges om</p> <ul style="list-style-type: none"> - det genomförs betydande strukture reformer med påvisbara effekter på de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt, med betoning på pensionsreformen - det inträffar en oförutsedd händelse utom den berörda medlemsstatens kontroll med avsevärd inverkan på medlemsstatens finansiella ställning - euroområdet eller EU i sin helhet ställs inför en allvarlig konjunkturedgång förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt 	<p><i>Förfarande för att korrigera kraftiga avvikelser (0,5 % under ett år eller sammanlagt under två år från det medelfristiga budgetmålet eller anpassningsbanan)</i></p> <p><i>För euroområdet: ekonomiska sanktioner vid upprepade överträdelser (räntebärande deposition på 0,2 % av BNP)</i></p>
Korrigerande del			
<p>Rätta till grova politiska misstag</p>	<p>Innehåller gränsvärden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Underskott på 3 % av BNP - Skuld på 60 % av BNP eller minskar i tillräcklig utsträckning <p><i>Definition av minskar i tillräcklig utsträckning = enligt riktmärket för skuldminskning</i></p> <p><i>Riktmarke för skuldminskning = minskning med i genomsnitt 5 % per år under 3 år av klyftan till 60 % med hänsyn till konjunkturen eller uppfyllande av målet under de kommande två</i></p>	<p>Årlig förbättring på minst 0,5 % av BNP som riktmarke för det strukturella saldot</p> <p>Eventuell förlängning av tidsfrist:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Om slagkraftiga åtgärder har vidtagits och oförutsedda negativa ekonomiska händelser med betydande negativa effekter för de offentliga finanserna har inträffat 	<p><i>För euroområdet: Ett tidigt och gradvist sanktionssystem som ska aktiveras vid varje steg i förfarandet vid alltför stora underskott</i></p>

	<p>åren.</p> <p>(Övergångsperiod för medlemsstaterna i förfarandet vid alltför stora underskott vid ikraftträdandet (december 2011) under tre år efter korrigeringen av det alltför stora underskottet.)</p>	<p>- I händelse av en allvarlig konjunkturedgång inom euroområdet eller unionen som helhet, förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt</p>	
--	--	---	--

1.2 Det strukturella saldot och medelfristigt budgetmål för länder som omfattas av den förebyggande delen

1.3 Antal EU-medlemsstater i förfarandet vid alltför stora underskott

1.4 Strukturella insatser som rådet rekommenderar i sina rekommendationer om förfarandet vid alltför stora underskott (i procentenheter av BNP)

		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
IE	27.4.2009		1,5	1,5	1,5	1,5			
	2.12.2009		2	2	2	2	2		
	7.12.2010			1,9 ¹	1,9 ¹	1,9 ¹	1,9 ¹	1,9 ¹	
FR	27.4.2009		1	1	1				
	2.12.2009		1,1 ²	1,1 ²	1,1 ²	1,1 ²			
	21.6.2013					1,3	0,8	0,8	
ES	27.4.2009		1,25	1,25	1,25				
	2.12.2009		1,6	1,6	1,6	1,6			
	10.7.2012				2,7	2,5	1,9		
	21.6.2013					1,1	0,8	0,8	1,2
MT	16.2.2010			0,75					
	21.6.2013					0,7	0,7		
BE	2.12.2009		0,75	0,75	0,75				
	21.6.2013					1			
DE	2.12.2009		0,5	0,5	0,5	0,5			
IT	2.12.2009		0,5	0,5	0,5				
NL	2.12.2009			0,75	0,75	0,75			
	21.6.2013					0,6	0,7		
AT	2.12.2009			0,75	0,75	0,75			
PT	2.12.2009		1,25	1,25	1,25	1,25			
	9.10.2012				2,3	1,6	1,3		
	21.6.2013					0,6	1,4	0,5	
SI	2.12.2009		0,75	0,75	0,75	0,75			
	21.6.2013					0,7	0,5	0,5	
SK	2.12.2009		1	1	1	1			
UK	8.7.2008	0,5							
	24.3.2009		1	1	1	1			
	2.12.2009		1,75	1,75	1,75	1,75	1,75		
LV	7.7.2009		2,75	2,75	2,75				
PL	7.7.2009		1,25	1,25	1,25				
	21.6.2013					0,8	1,3		
	2.12.2013						1	1,2	
LT	7.7.2009	1,5	1,5	1,5					
	16.2.2010		2,25	2,25	2,25				
RO	7.7.2009		1,5	1,5					
	16.2.2010		1,75	1,75	1,75				
CZ	2.12.2009		1	1	1	1			
BG	13.7.2010			0,75					
DK	13.7.2010			0,5	0,5	0,5			

Genomsnittlig årlig insats. Skuggade fält anger årliga mål. Omfattar inte Grekland och Cypern (den finanspolitiska insatsen uttrycktes i förändringar i primärt saldo (Grekland) eller nominellt värde av åtgärder (Cypern))

Anm.: ¹ Rekommendation uttryckt i kumulerade belopp för hela perioden för förfarandet vid alltför stora

underskott.² "Mer än 1 % av BNP"

1.5 Kommissionens yttranden av den 15 november 2013 om utkast till budgetplaner

Land	Övergripande överensstämmelse mellan utkastet till budgetplan och stabilitets- och tillväxtpakten			Övergripande överensstämmelse med de finanspolitiska strukturreformerna i 2013 års landsspecifika rekommendationer	
	Övergripande bedömning grundad på kommissionens höstprognos 2013	Överensstämmelse med förfarandet vid alltför stora underskott 2013/2014	Överensstämmelse med kraven enligt den förebyggande delen för 2014	Övergripande slutsats om framsteg mot finanspolitiska strukturreformerna	Framsteg för enskilda reformer som svar på den strukturpolitiska delen av de finanspolitiska landsspecifika rekommendationerna sedan juni 2013
BE	Överensstämmer i stort sett	Varaktig korrigerig av det alltför stora underskottet under 2013	Viss avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet	Begränsade framsteg	Begränsade åtgärder: Uttrycklig överenskommelse om samordning mellan federal nivå och underliggande nivåer
DE	Överensstämmer	Ej relevant	Medelfristiga budgetmålet överträffat	Inga framsteg	Ingen åtgärd inom de strukturpolitiska delarna av de finanspolitiska landsspecifika rekommendationerna
EE	Överensstämmer	Ej relevant	Medelfristiga budgetmålet uppnått	Vissa framsteg	Framsteg: Regel om budgetbalans Begränsade åtgärder: Regler och tak för fleråriga utgifter
ES	Risk för bristande överensstämmelse	Finanspolitiska insatser gjorda under 2013, i riskzonen 2014	Ej relevant	Vissa framsteg*	Framsteg: Oberoende finanspolitisk institution; sena betalningar inom den offentliga sektorn; indexeringsystem; pensionssystem; reform av den offentliga förvaltningen; utgifter för hälso- och sjukvård. Begränsade åtgärder: Heltäckande utgiftsoversyn; översyn av skattesystemet
FR	Överensstämmelse utan marginal	Finanspolitiska insatser gjorda för både 2013 och 2014	Ej relevant	Begränsade framsteg*	Framsteg: Pensionssystem Begränsade åtgärder: Översyn av de offentliga utgifterna; skattesystemet; decentralisering
IT	Risk för bristande överensstämmelse	Ej relevant	Överensstämmelse med riktmärket för skuld under 2013, i riskzonen 2014	Begränsade framsteg	Begränsade åtgärder: Offentliga utgifter; skattepolitik
LU	Risk för bristande överensstämmelse	Ej relevant	Betydande avvikelse från det medelfristiga budgetmålet	Vissa framsteg	Framsteg: Budgetram på medellång sikt
MT	Risk för bristande överensstämmelse	Målet för det totala underskottet uppnått under 2013, finanspolitiska insatser i riskzonen för både 2013 och 2014	Ej relevant	Begränsade framsteg*	Framsteg: Finanspolitiska ramar; den offentliga förvaltningens effektivitet (risker vid antagande och genomförande kvarstår); hälso- och sjukvård (informationen är ofullständig) Begränsade åtgärder: Pensionssystem
NL	Överensstämmelse utan marginal	Finanspolitiska insatser gjorda för både 2013 och 2014	Ej relevant	Vissa framsteg*	Framsteg: Finanspolitiska ramar; bostadsmarknad (genomförande av tidigare reformer) Begränsade åtgärder: Pensionssystem; skattekrediter och skattelättnader
AT	Överensstämmer i stort sett	Varaktig korrigerig av det alltför stora underskottet under 2013	Viss avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet	Vissa framsteg	Framsteg: Pensionssystem; arbetsmarknad Begränsade åtgärder: Koppling av pensionsförmåner till förändringar i förväntad livslängd; harmonisering av pensionsålder
SI	Överensstämmelse utan marginal	Finanspolitiska insatser gjorda för både 2013 och 2014	Ej relevant	Begränsade framsteg*	Framsteg: Skattesystemet; finanspolitiska ramar; långvarig vård och omsorg

					Begränsade åtgärder: Pensionssystem
SK	Överensstämmer i stort sett	Varaktig korrigerig i riskzonen för 2014 – finanspolitiska insatser har gjorts	Viss avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet	Begränsade framsteg	Framsteg: Skattesystem (uppbörd) Begränsade åtgärder: Pensionssystem; skattepolitik; hälso- och sjukvård; budgetbestämmelser
FI	Risk för bristande överensstämmelse	Ej relevant	Betydande avvikelse från anpassningsbanan mot det medelfristiga budgetmålet, referensvärdet på 60 % överskridet 2014	Vissa framsteg	Framsteg: Effektiviteten i den offentliga sektorn; den kommunala sektorns finanser; pensionsreform

BILAGA 2: FÖRFARANDET VID MAKROEKONOMISKA OBALANSER

2.1 Översikt av resultaten från tillämpningen av förfarandet vid makroekonomiska obalanser

	Slutsatser från rapporten om förvarningsmekanismen	Slutsatser efter de fördjupade granskningarna			Anmärkningar	
		Obalanser	varav alltför stora obalanser			
			Enligt kommissionen	Kommissionens rekommendation att fastställas av rådet		Formellt fastställda av rådet
2012	<p><i>Fördjupade granskningar av 12 medlemsstater: BE, BG, DK, ES, FR, IT, CY, HU, SI, SE, FI, UK.</i></p> <p><i>Ingen fördjupad granskning behövs (dvs. ingen obalans) för 11 medlemsstater: CZ, DE, EE, LV, LT, LU, MT, NL, PL, AT, SK.</i></p> <p><i>Programländer (4): EL, IE, PT, RO.</i></p>	Alla medlemsstater (12) av vilka en fördjupad granskning gjorts.	Inga.	Inga.	Inga.	I fallet med Cypern och Spanien var det på gränsen (kommissionen betecknade obalanserna i dessa länder som mycket allvarliga). Eftersom båda länder kort därefter begärde finansiellt stöd (dock av olika slag) skulle man med facit i hand kunna hävda att en alltför stor obalans borde ha konstaterats. Kommissionen betecknade obalanserna i Frankrike, Italien, Ungern och Slovenien som allvarliga.
2013	<p><i>Fördjupade granskningar av 14 medlemsstater: BE, BG, DK, ES, FR, IT, HU, CY, MT (ny), NL (ny), SI, SE, FI, UK.</i></p> <p><i>Ingen fördjupad granskning behövs (dvs. ingen obalans) för 9 medlemsstater: CZ, DE, EE, LV, LT, LU, PL, AT, SK.</i></p> <p><i>Programländer (5): EL, IE, PT, RO, och strax efter att rapporten om förvarningsmekanismen offentliggjorts: CY. ES betraktades inte som något</i></p>	Alla medlemsstater (13) av vilka en fördjupad granskning gjorts.	ES, SI.	Inga.	Inga.	I själva verket gjordes ingen fördjupad granskning av Cypern eftersom man nådde en överenskommelse om finansiellt stöd mellan det att rapporten om förvarningsmekanismen och de fördjupade granskningarna offentliggjordes. Kommissionen bedömde att obalanserna i Frankrike, Italien och Ungern krävde politiska krafttag. Trots att alltför stora obalanser konstaterats i Slovenien och Spanien 2013 användes inte den korrigerande delen för förfarandet vid

	programland med tanke på anpassningsprogrammets och det finansiella stödets sektoriella karaktär.					makroekonomiska obalanser eftersom den politiska responsen i ländernas nationella reformprogram och stabilitetsprogram var god. I stället kommer kommissionen att inleda en särskild, men informell, övervakning av dessa båda medlemsstater, men lämnar möjligheten öppen att utlösa den korrigerande delen i ett senare skede.
2014	<p><i>Fördjupade granskningar av 17 medlemsstater: BE, BG, DE (ny), DK, IE (ny, efter att framgångsrikt ha fullföljt anpassningsprogrammet och återintegreringen i standardförfaranden), ES, FR, HR (ny, efter anslutningen), IT, LU (ny), HU, MT, NL SI, SE, FI, UK.</i></p> <p><i>Ingen fördjupad granskning behövs (dvs. ingen obalans) för 7 medlemsstater: CZ, EE, LV, LT, PL, AT, SK.</i></p> <p><i>Programländer (4): EL, CY, PT, RO</i></p>	Alla medlemsstater för vilka en fördjupad granskning har utarbetats, utom DK, MT och LU, för vilka ingen obalans konstaterades (14).	IT, HR, SI.	Inga	Inga	<p>Kommissionen bedömde att obalanserna i Irland, Spanien, Frankrike, Italien och Ungern krävde politiska krafttag.</p> <p>Detta var första gången för ett antal åtgärder: -- nedtrappning i förfarandet i och med att Spanien övergick från en alltför stor obalans till obalans. -- i tre fall konstaterade inga obalanser efter en fördjupad granskning (DK, LU, MT). -- en fördjupad granskning gjordes för första gången i grund och botten med anledning av ett mycket stort överskott i bytesbalansen (för Tyskland) -- ett f.d. programland (Irland) återintegrerades i förfarandet vid makroekonomiska obalanser.</p> <p>Liksom under 2013 utlöstes inte korrigeringsdelen eftersom kommissionen ansåg att åtgärderna i de nationella reformprogrammen och stabilitets- och konvergensprogrammen var tillräckligt ambitiösa. I stället tillkännagav kommissionen en särskild övervakning av Italiens, Kroatiens och Sloveniens genomförande av politiken (alltför stora obalanser), men också för Irland och Spanien (genom övervakning efter programtidens slut)</p>

						och Frankrike.
--	--	--	--	--	--	----------------

2.2 Typ av obalanser och alltför stora obalanser som konstaterats i 2012–2014 års omgångar

	År	Typ av obalanser
BE	2012	<i>Obalans</i> : den makroekonomiska utvecklingen när det gäller den externa konkurrenskraften för varor och skuldsättning, särskilt den stora offentliga skulden, förtjänar ytterligare uppmärksamhet för att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans</i> : den makroekonomiska utvecklingen när det gäller den externa konkurrenskraften för varor, samt skuldsättningen, särskilt konsekvenserna av den stora offentliga skulden för den reala ekonomin, behöver fortsatt uppmärksamhet.
	2014	<i>Obalans</i> : utvecklingen av den externa konkurrenskraften för varor kräver fortsatt uppmärksamhet eftersom en ihållande försämring skulle hota den makroekonomiska stabiliteten.
BG	2012	<i>Obalans</i> : man bör beakta nivån på utlandsskulden och den makroekonomiska utvecklingen på vissa områden som rör minskad skuldsättning i företagssektorn och anpassningen på arbetsmarknaden i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans</i> : man bör ägna fortsatt uppmärksamhet åt effekten av minskad skuldsättning i företagssektorn, den fortsatta utvecklingen av bytes- och kapitalbalanserna, samt konkurrenskrafts- och arbetsmarknadsfrågor.
	2014	<i>Obalans</i> : den långdragna anpassningen av arbetsmarknaden kräver politiska åtgärder, medan korrigeringen av utlandsställningen och minskningen av företagets skuldsättning framskrider väl.
DK	2012	<i>Obalans</i> : vissa makroekonomiska utvecklingstendenser, särskilt de som ligger till grund för den externa konkurrenskraften samt de potentiella risker som hänger samman med hushållens skuldsättning, förtjänar uppmärksamhet i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans</i> : man bör ägna uppmärksamhet åt den fortsatta anpassningen på bostadsmarknaden, hushållens och den privata sektorns höga skuldsättningsnivå samt de faktorer som behövs för att stärka den yttre konkurrenskraften.
	2014	<i>Inte längre någon obalans i den mening som avses i förfarandet vid makroekonomiska obalanser</i> : anpassningen på bostadsmarknaden och de konsekvenser som en hög skuldsättning i den privata sektorn har på den reala ekonomin och finanssektorns stabilitet tycks ha begränsats. Utvecklingen av dessa faktorer och drivkrafterna för den externa konkurrenskraften bör dock övervakas även i fortsättningen.
DE	2014	<i>Obalans</i> : bytesbalansen har ihållande uppvisat ett mycket stort överskott, vilket återspeglar en hög konkurrenskraft, samtidigt som stora besparingsbelopp investerats i utlandet. Det är också ett tecken på att den inhemska tillväxten har förblivit dämpad och att ekonomiska resurser kanske inte fördelats på ett effektivt sätt. Även om överskott i bytesbalansen inte kan jämföras med riskerna med stora underskott, förtjänar överskottets storlek och varaktighet i Tyskland noggrann uppmärksamhet. Med tanke på den tyska ekonomins storlek är det särskilt viktigt att agera för att minska risken för negativa effekter på den inhemska ekonomins och euroområdet funktion.
IE	2014	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag</i> : utvecklingen inom den finansiella sektorn, den privata och offentliga sektorns skuldsättning och, kopplat till detta, de höga brutto- och nettoskuldena och situationen på arbetsmarknaden innebär att risker kvarstår.
ES	2012	<i>Mycket allvarlig obalans</i> : man måste noggrant övervaka och skyndsamt inrikta den ekonomiska politiken på den makroekonomiska utvecklingen, särskilt när det gäller den höga skuldnivån i den privata sektorn, den stora utlandsskulden och finanssektorn, som påverkades av utvecklingen på bostadsmarknaden, i syfte att förhindra eventuella negativa effekter på ekonomin och på den ekonomiska och monetära unionen.
	2013	<i>Alltför stor obalans</i> : den mycket stora inhemska och externa skuldsättningen fortsätter att medföra risker för tillväxten och den finansiella stabiliteten. De kraftfulla politiska åtgärder som vidtagits på EU-nivå och av Spanien har lett till en synlig justering av flöden, minskade finansieringskostnader och en

		reducering av de omedelbara riskerna.
	2014	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> tydliga framsteg har gjorts på flera områden med justeringen av de obalanser som förra året konstaterades vara alltför stora, och återgången till positiv tillväxt har minskat riskerna. Obalansernas omfattning och den nära kopplingen dem emellan, särskilt vad gäller den inhemska och externa skuldsättningen, innebär emellertid att risker fortfarande kvarstår. Kommissionen kommer att fortsätta den särskilda övervakningen av genomförandet av de politiska åtgärderna i rådets rekommendation till Spanien inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och kommer regelbundet att rapportera till rådet och Eurogruppen. Denna övervakning kommer att bygga på fortsatt övervakning efter avslutat program.
FR	2012	<i>Allvarlig obalans:</i> man bör beakta vissa makroekonomiska utvecklingstendenser när det gäller exportresultat och konkurrenskraft i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> man bör ägna fortsatt uppmärksamhet åt den försämrade handelsbalansen och konkurrenskraften – vilken beror såväl på kostnadsfaktorer som på andra faktorer – i synnerhet som denna utveckling sker mot bakgrund av en svagare utlandsställning och hög offentlig skuldsättning. Med tanke på i synnerhet den franska ekonomins storlek är det särskilt viktigt att agera för att minska risken för negativa effekter på den inhemska ekonomin och på den ekonomiska och monetära unionen.
	2014	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> försämringen i handelsbalansen och av konkurrenskraften samt följderna av den offentliga sektorns höga skuldsättningsnivå förtjänar ständig politisk uppmärksamhet. Med tanke på den franska ekonomins storlek och risken för eventuella spridningseffekter till euroområdet är det särskilt viktigt att agera beslutsamt för att minska risken för negativa effekter på den inhemska ekonomin och på euroområdet. Med tanke på att politiska åtgärder krävdes redan i 2013 års fördjupade granskning kommer kommissionen att inleda en särskild övervakning av genomförandet av de politiska åtgärderna i rådets rekommendation till Frankrike inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och kommer regelbundet att rapportera till rådet och Eurogruppen.
HR	2014	<i>Alltför stor obalans:</i> det krävs politiska åtgärder med tanke på den sårbarhet som uppstår till följd av betydande skulder till utlandet, försämrat exportresultat, högt skuldsatta företag och en snabbt ökande offentlig skuld, allt i en situation med låg tillväxt och svag förmåga till anpassning.
IT	2012	<i>Allvarlig obalans:</i> den makroekonomiska utvecklingen när det gäller exportresultat förtjänar att uppmärksammas eftersom Italien har förlorat extern konkurrenskraft sedan euron infördes. Med tanke på den höga offentliga skuldnivån bör det vara en huvudprioritet att stärka tillväxtpotentialen för att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> uppmärksamhet behöver ägnas åt landets exportresultat och det underliggande problemet med försvagad konkurrenskraft, hög offentlig skuldsättning och svag tillväxt. Det krävs genomgripande reformer för att förebygga allvarliga konsekvenser både för den nationella ekonomin och för den ekonomiska och monetära unionen som helhet, inte minst med tanke på den italienska ekonomins storlek.
	2014	<i>Alltför stor obalans:</i> följderna av den mycket höga offentliga skuldnivån och den svaga konkurrenskraften gentemot utlandet, vilka båda ytterst beror på en utdraget låg produktivitetstillväxt, kräver omedelbar politisk uppmärksamhet. Med tanke på den italienska ekonomins storlek är det särskilt viktigt att agera beslutsamt för att minska risken för negativa effekter på den italienska ekonomin och på euroområdet.
CY	2012	<i>Mycket allvarlig obalans:</i> det krävs att man noggrant övervakar och i den ekonomiska politiken skyndsamt bevakar den makroekonomiska utveckling som avspeglas i bytesbalansen, de offentliga finanserna och finanssektorn i syfte att förhindra eventuella negativa effekter på ekonomin och EMU.
HU	2012	<i>Allvarlig obalans:</i> man bör mycket noggrant bevaka den makroekonomiska utvecklingen på vissa områden, såsom den starkt negativa finansiella nettoställningen mot omvärlden och den offentliga skulden, i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> för att motverka allvarliga risker för störning av ekonomins funktionssätt måste man fortsätta att ägna särskild uppmärksamhet åt den pågående korrigeringen av landets starkt negativa finansiella nettoställning mot omvärlden, vilken till stor

		del drivs på av en skuldavveckling i den privata sektorn mot en bakgrund av hög offentlig skuldnivå samt ett ogynnsamt företagsklimat.
	2014	<i>Obalanser som kräver särskild övervakning och politiska krafttag:</i> man bör fortsätta att mycket noga bevaka den kontinuerliga justeringen av den starkt negativa finansiella nettoställningen mot omvärlden och de höga offentliga och privata skulderna mot bakgrund av en svag finansiell sektor och försämrade exportresultat, så att man kan minska de stora riskerna för negativa effekter på ekonomin.
LU	2014	<i>Ingen obalans i den mening som avses i förfarandet vid makroekonomiska obalanser:</i> utmaningar som härrör från en tillväxtmodell som bygger på en effektiv finansiell sektor som har klarat krisen väl. Den minskade konkurrenskraften inom tillverkningsindustrin, bostadsmarknadens utveckling och den höga skuldsättningen i den privata sektorn förtjänar dock fortsatt övervakning.
MT	2013	<i>Obalanser:</i> de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet kräver uppmärksamhet, och den mycket stora finansiella sektorn, och i synnerhet den starka kopplingen mellan hemmamarknadsorienterade banker och fastighetsmarknaden, innebär utmaningar för den finansiella stabiliteten och förtjänar fortsatt övervakning.
	2014	<i>Inte längre någon obalans i den mening som avses i förfarandet vid makroekonomiska obalanser:</i> Även om skuldsättningen är fortsatt hög tycks riskerna med avseende på hållbarheten i den privata och offentliga sektorns skuldsättning och finanssektorns stabilitet ha begränsats, men det krävs ändå en fortsatt övervakning.
NL	2013	<i>Obalanser:</i> det är särskilt viktigt att uppmärksamma den makroekonomiska utvecklingen i fråga om privat skuldsättning och trycket på att minska skulderna, även i kombination med de återstående ineffektiva inslagen på bostadsmarknaden. Även om riskerna med stora överskott i bytesbalansen inte kan jämföras med riskerna med stora underskott, kommer kommissionen att fortsätta övervaka utvecklingen av Nederländernas bytesbalans.
	2014	<i>Obalanser:</i> den makroekonomiska utvecklingen i fråga om privat skuldsättning och den pågående skuldminskningen, särskilt i kombination med de återstående ineffektiva inslagen på bostadsmarknaden, bör ägnas särskild uppmärksamhet. Även om riskerna med stora överskott i bytesbalansen inte kan jämföras med riskerna med stora underskott, och även om det delvis är kopplat till behovet av att minska skuldsättningen, kommer kommissionen att följa bytesbalansens utveckling i Nederländerna inom ramen för den europeiska planeringsterminen.
SI	2012	<i>Allvarlig obalans:</i> man bör noggrant övervaka den makroekonomiska utvecklingen när det gäller minskad skuldsättning i företagssektorn och bankernas stabilitet samt ogynnsamma men mindre akuta utvecklingstendenser i fråga om den externa konkurrenskraften, i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Alltför stor obalans:</i> hittills har den privata och offentliga sektorns skuldsättning legat under resultattavlans tröskelvärden, och också nettoutlandsskulden är relativt begränsad. Mot bakgrund av en allt snabbare ekonomisk nedgång utgör emellertid företagets skuldsättning och skuldminskning en risk för stabiliteten i finanssektorn, bland annat genom kopplingen till statsskulden. Dessa risker förvärras av den begränsade anpassningsförmågan på såväl arbets- som kapitalmarknaden, och av en ekonomisk struktur som domineras av statligt ägande. Perioder av politisk osäkerhet och rättsliga hinder för reformer har hindrat Slovenien i arbetet med att rätta till obalanser och förbättra sin anpassningsförmåga, och detta har ökat landets sårbarhet vid en tidpunkt där trycket hårdnat i fråga om finansieringen av statsbudgeten.
	2014	<i>Alltför stor obalans:</i> obalanserna har minskat det senaste året tack vare makroekonomiska anpassningar och politiska krafttag från Sloveniens sida. Den nödvändiga korrigerings omfattning innebär dock att betydande risker kvarstår. Kommissionen kommer att fortsätta den särskilda övervakningen av genomförandet av de politiska åtgärderna i rådets rekommendation till Slovenien inom ramen för den europeiska planeringsterminen, och kommer regelbundet att rapportera till rådet och Eurogruppen.
FI	2012	<i>Obalans:</i> man bör beakta den makroekonomiska utvecklingen när det gäller konkurrenskraften i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans:</i> man måste ägna fortsatt uppmärksamhet åt den betydande försämringen av bytesbalansen och den svaga exportutvecklingen, som är följer av industriella omstruktureringar, samt kostnadsfaktorer och andra faktorer som styr konkurrenskraften.

	2014	<i>Obalans:</i> man bör fortsätta att uppmärksamma de senaste årens svaga exportresultat, till följd av industriella omstruktureringar samt kostnadsfaktorer och andra faktorer som styr konkurrenskraften.
SE	2012	<i>Obalans:</i> man bör beakta vissa makroekonomiska utvecklingstendenser när det gäller den privata sektorns skuldsättning och bostadsmarknaden i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans:</i> man bör fästa uppmärksamhet vid den makroekonomiska utvecklingen i fråga om privat skuldsättning och skuldminskning, särskilt i kombination med de återstående ineffektiva inslagen på bostadsmarknaden. Även om riskerna med Sveriges stora överskott i bytesbalansen inte kan jämföras med riskerna med de stora underskott som råder i en del andra länder, kommer kommissionen att fortsätta övervaka utvecklingen av Sveriges bytesbalans.
	2014	<i>Obalans:</i> utvecklingen när det gäller hushållens skuldsättning tillsammans med ineffektiva inslag på bostadsmarknaden kräver fortsatt uppmärksamhet. Även om riskerna med stora överskott i bytesbalansen inte kan jämföras med riskerna med stora underskott, och även om det delvis är kopplat till behovet av att minska skuldsättningen, kommer kommissionen att följa bytesbalansens utveckling i Sverige inom ramen för den europeiska planeringsterminen.
UK	2012	<i>Obalans:</i> man bör beakta den makroekonomiska utvecklingen när det gäller hushållens skuldsättning och bostadsmarknaden, samt den ogynnsamma men mindre akuta utvecklingen av den externa konkurrenskraften, i syfte att minska risken för negativa effekter på ekonomin.
	2013	<i>Obalans:</i> när det gäller den makroekonomiska utvecklingen bör man rikta fortsatt uppmärksamhet mot hushållens skuldsättning, vilken har att göra med höga bolåneskulder och bostadsmarknadens karaktär samt den externa konkurrenskraftens ogynnsamma utveckling, särskilt i fråga om varuexporten och den svaga produktivitetstillväxten.
	2014	<i>Obalans:</i> fortsatt uppmärksamhet krävs när det gäller utvecklingen av hushållens skuldsättning, som är kopplad till de höga bolåneskulderna och bostadsmarknadens strukturella drag, samt exportmarknadsandelarnas ogynnsamma utveckling.

2.3 Kriterier som tillämpas vid genomförandet av förfarandet vid makroekonomiska obalanser

Kommissionen har under förfarandets gång beaktat följande kriterier. *För det första* är en obalans nära kopplad till begreppet *hållbarhet*. Om en tendens eller situation är ohållbar finns det alltid risk för abrupta korrigeringar. Det kan t.ex. röra sig om minskad konkurrenskraft vilket kan utgöra ett hot mot den ekonomiska utvecklingen och sysselsättningen, eller utvecklingen av krediter och tillgångspriser som utgör bubblor som inte snabbt nog korrigeras av marknaderna på grund av felaktiga förväntningar. Men hållbarhet handlar inte bara om sådana strukturella svagheter som ackumuleras under långa perioder, utan kan också gälla svagheter i finanssektorn som uppstår vid särskilda tillfällen (till följd av externa chocker eller interna händelser, eller problem i den inhemska regleringen av finanssektorn) och som snabbt kan äventyra den finansiella stabiliteten och spridas till hela ekonomin. Plötsliga och skadliga korrigeringar kan inträffa när ett land förlorar tillgången till finansmarknaderna eller när dess finansieringskapacitet försämras. *För det andra* kan obalanser innebära *gravt snedvriden resursfördelning*. Detta kan exempelvis inträffa då interna eller gränsöverskridande finansiella flöden medför en alltför stor expansion av en sektor. Detta kan i sig bli ohållbart, vilket har visat sig exempelvis i stora expansioner inom byggsektorn eller i överdimensionerade offentliga sektorer. Detta inslag kompletterar en bedömning av hållbarheten genom att man i begreppet obalanser inkluderar situationer som i sig kan vara ekonomiskt hållbara men som har höga kostnader för samhället eller för ekonomin. Ett exempel på detta är konstant stora *bytesbalansöverskott*. Även om ett sådant överskott inte ger någon anledning till oro när det gäller bytesbalansens hållbarhet för landet i fråga¹⁴ kan det emellertid vara ett tecken på snedvriden resursfördelning till de sektorer som är exponerade för internationell handel, en brist på efterfrågan och otillräckliga investeringar som hämmar kapitalbildningen och låser tillväxtpotentialen på medellång sikt. *För det tredje* ger obalanser i den mening som avses i förfarandet vid makroekonomiska obalanser *upphov till negativa spridningseffekter* för andra parter.¹⁵ Generellt sett utgör inte spridningseffekter en obalans i sig, men de förvärrar andra obalanser, t.ex. stora underskott eller överskott i bytesbalansen. I praktiken har kommissionen strävat efter att bedöma de makroekonomiska riskerna (genom att beakta såväl sannolikheten för en ogynnsam utveckling som dess inflytande på tillväxten, sysselsättningen och den finansiella stabiliteten i varje land och i EU och euroområdet i sin helhet) i *en specifik situation* med en viss *dynamik*, och med hänsyn till den *politik* som förs.

---

¹⁴ Se COM(2013) 790.

¹⁵ Se kommissionens kvartalsrapport om euroområdet, *Quarterly Report on the Euro Area*, 2013 (nr 2 och 3).